

Kvindelige rektorer på Rysensteen Gymnasium

Kilde: bl.a. Dansk kvindebiografisk Leksikon

Laura Engelhardt (rektor 1881-1919)

LE grundlagde, efter at have taget "lærerindeeksamen", i 1881 en højere pigeskole, Laura Engelhardts Skole.

Skolen startede med én elev i forældrenes spisestue i Stormgade, men allerede efter 2 år var der 73 elever. I 1895 flyttede skolen ind i en ny bygning i Rysensteensgade, og fra 1903 var det muligt at tage en studentereksamen.

LE var særdeles aktiv i kampen for pigeskolerne, og hun lagde vægt på, at skolen også skulle være et hjem, hvor alle havde et nært forhold til hinanden. Det var et kald for hende at lede skolen.

En gammel Stormgade-elev fortæller om "den tryghed, den munterhed, den varme og godhed, som var vor skoles atmosfære, den særegne frodige og frugtbare jordbund, hvoraf ikke blot kundskaber, men livsfylde spirede frem".

LE var en af pionererne bag de højere pigeskoler, og skolen blev skabt uden nogen form for offentlig støtte, men behovet for – og modstanden imod – en videregående uddannelse for piger var stor.

I 1919 blev skolen overtaget af Københavns Kommune og fik navnet Rysensteen Gymnasium.

Maria Nielsen (rektor 1919-1931)

MN var cand.mag. i historie, latin og engelsk, og hun fik som en af de første kvinder Københavns Universitets guldmedalje for besvarelsen af en historisk opgave. Hun er også en af de første kvindelige rektorer for et offentligt gymnasium.

MN havde stor social forståelse og omsorg for elever fra fattige kår, og hun kæmpede for at skaffe kvindelige studerende bedre boligforhold.

Hun var meget aktiv i det historisk-faglige område, udgav lærebøger, og hun ville reformere undervisningen væk fra udenadslæren. Undervisningen skulle tage udgangspunkt i kilder og billeder. MN blev primus motor i dannelsen af Historielærerforeningen i 1926 og var formand her til sin død. Hun viste stor interesse for Folkeforbundets arbejde, inddrog det i undervisningen og deltog selv i Folkeforbundets sessionsmøder i Geneve.

Anne Marie Bo (rektor 1931-50)

AMB var den første gifte kvinde (mor til 5 børn), der blev udnævnt til rektor for et offentligt gymnasium, og hun førte hermed traditionen for kvindelig ledelse af pigeskoler videre. Hun blev et symbol for de gifte, erhvervsaktive kvinder, men blev også skydeskive i en voldsom debat, angrebet af rasende arbejdsløse (mandlige) lærere.

AMB var cand. mag. i historie, engelsk og tysk, og hun fortsatte demokratiseringen af skolen og forsøget på at tiltrække unge piger fra arbejderhjem. Hun lagde vægt på, at studentereksamen burde føre til fortsatte studier og en samfundsnyttig indsats. I historieundervisningen burde lærebogsstoffet indskrænkes, og undervisningen skulle i højere grad baseres på kildestudier, billeder og ekskursioner. AMB gjorde Rysensteen til et inspirerende sted for elever og lærere og skabte et stærkt fælleskab på skolen. Hun kunne nu dokumentere, at mindst 60% af pigerne valgte at studere videre. Mange hævdede stadig, at gymnasieuddannelsen var spildt på piger.

Det faldt i AMB's lod i 1932 at flytte skolen fra Rysensteensgade til en nyistandsat kommuneskole i Tietgensgade. Vanskeligere var det at føre skolen gennem 2. Verdenskrig, hvor det flere gange var nødvendigt at flytte den til andre lokaler (bl.a. til Christianshavns Gymnasium).

Aagot Lading (rektor 1950-63)

AaL var student fra Rysensteen og tilhørte kategorien af "unge ubemidlede piger med alvorlige studiehensigter". Hun blev cand. mag. i historie og engelsk og var en markant skikkelse i Dansk Kvindesamfund, hvor hun bl.a. arbejdede med at organisere ungdomsarbejde, var redaktør af DKs blad Kvinden og Samfundet og skrev det store værk om DKs arbejde gennem 25 år. AaL arbejdede især med den vanskelige kombination af erhvervsarbejde og familieliv, ugifte mødres kår og en mere frisindet holdning til seksualoplysning.

Hun ville endvidere opdyrke kvindehistorien som videnskabelig disciplin for at bevidstgøre kvinder og udforme en ny feminisme. I 1944 stiftede hun, sammen med Bodil Kock, Folkevirke med henblik på en folkelig kvindevækkelse (ved valget i 43 opnåede kun 2 kvinder valg til Folketinget). I 1950 blev AaL rektor på Rysensteen – den 4. kvinde og 3. historiker på posten. Kvindesagsprincipperne skulle nu omsættes til pædagogisk praksis på RG. AaL ønskede en ny kvindelig synsvinkel i undervisningen, og naturligvis skulle kvindehistorien integreres i historieundervisningen. Det handlede om at anspore pigerne til at tage en uddannelse og blive selverhvervende, og i 1950 kunne hun dokumentere, at 70% af Rys-eleverne (siden 1921) havde udeerhverv. AaL kæmpede for at bevare pigeskolen, da hun mente det var

bedst for pigerne ”at udvikle sig for sig selv”, men i 1958 *skulle* skolen omdannes til en fællesskole med både piger og drenge. Som kvindehistoriker og pædagog var Aagot Lading langt forud for sin tid.

Birthe Christensen (rektor 1970 -1994)

BC er cand.mag. i historie og kristendomskundskab og blev i 1956 ansat på Rysensteen. I 1970 blev hun indstillet af elever og lærere til rektorstillingen, og hun fulgte hermed traditionen med kvindelige ledere på skolen.(Da var der 4 kvindelige rektorer ud af ca. 100 her i landet.) Hun fulgte også sine forgængere ved at lægge vægt på erhvervsorientering for piger.

BC arbejdede energisk med demokratiseringen af gymnasieskolen, at få elevdemokratiet til at virke. Der blev oprettet elevråd og siden en forældreforening. Mange af eleverne var førstegenerationsgymnasiaster, og forældrene skulle forstå de unges hverdag og skolens krav til dem. BC søgte også at integrere skolen i Vesterbromiljøet, og hun skabte et reelt samarbejde med folkeskolerne i bydelen. Det lykkedes endvidere at skaffe en ny boldbane og lokaler i Den brune Kødby. Endelig blev skolen det første gymnasium i København, der arrangerede elevdage med orientering om gymnasiet.

Rysensteen blev et moderne gymnasium i BC's tid, præget af en åben, utraditionel ledelsesform.

BC var en engageret, uhøjtidelig og empatisk leder, der altid havde tid til en snak om stort og småt. Hun interesserede sig

oprigtigt for de mennesker, der var omkring hende, og hun forstod betydningen og værdien af ligestilling.

BC havde omsorg for det enkelte menneske, og ikke mindst svage elever og indvandrerelever havde hendes bevågenhed. Ånden på Rysensteen var præget af tålmodighed og forståelse, hvis man trådte ved siden af. Hun udviste generøsitet overfor dem, der havde svære omstændigheder i deres liv ved at hjælpe dem, både praktisk og økonomisk og ved at give dem af sin tid. Hun havde selv været der i sin opvækst og brugte den erfaring til at skabe forandringer for andre. Hendes rummelighed betød at alle, både elever og lærere, følte sig set og tryk.

Gitte Harding Transbøl (rektor 1999)